

OSOQUNEKO ERAKASKERA.

1999-2000 IKHAS-URTEA.

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS-GAIA.

- 1) Idazlariek zer aburu edo ustago du Eskualdun aberats berriak?
- 2) Nola erabusten dauzkigu artzain Amerikano aberats horiek?
- 3) Eta zuen ustoz zer gizon da Artzain Jaundu hau?

II ARTZAINA-JAUNDIA.

Aberats berriak gutiesten du eskuara —hori erran gabe doa— iduri zaiolakotz yende arrunta eta eskola gabekoen izkuntza dela, eta sekula ez da mintzatzan, beharrak ez balinbadu bortxatzen. Holako gizon argituek, zola erabil ilunbetan direnen elea...?

Eta bazinakite, irakurlcak, zer gisan murduskatzen duen erdara... Zer hitz eta itzulika irringarriak ateratzen diren haren ahotik, batere ohartu gabe nola erdaldunek tinkatzen dituzten ezpainak, irria ez dadin atera burrustan...

Holako gizon hanpotuari etzaio laket herri xumea, bizpairu aste iragan ondoan, lekiak usten ditu eta badoa bizitzerat haren aberastasunari iduri zitzaikon heineko hiri batetarat.

Aitzinetik erran dutan bezala, nekez ikusten da eskualdun harro autarik Ameriketatik aberastuak itzultzen direnen artean. Gutiz geinetan beren ametsa da harat yuaitean sos puska baten egitea bere sorlekura itzultzeko, bizia goxoki eta aiserian iragaiteko kidekoen artean, urgulurik gabe, lañoki, bake eztian.

Damugarri da urguluntzi kasko harro zonbaitek egiten dutena, hiri haundietarat ^{gaurte} yauitea ustez eta han yaun haundi batzu izain direla, batere gogoratu gabe zoin ederki bizi ahal ditezken bere herrian, adixkide eta laguneren artean guzic maitatiak eta goretsiak.

Artzaingotik sakelak urrez beteak ekartzea ez da aski yaun bilakatzeko tarrapatan. Yaundu berri horiek behar lukete atxiki gogoan erran zaharrak diona: "Ziminoa goitiago, eta uzkia ageriago".

III ADITZ IKASKUNTZA.

31. Iduri zaiolakotz 32. Bazinakite
33. Irria ez dadin 34. Iduri zitzaikon
35. Ahal ditezken 36. Behar lukete.

31. IZAN. Régime indirect. Indic. Présent. Singulier.

Ni naiz = je suis

- Ni (moi) nitzaizu (à vous) = je vous suis
" nitzaio (à lui) = je lui suis
" nitzaizue (à vous) = je vous suis
" nitzaie (à eux) = je leur suis

Zu zira = vous êtes

- Zu (vous) zitzaizkit (à moi) = vous m'êtes
zitzaizkio (à lui) = vous lui êtes
zitzaizkigu (à nous) = vous nous êtes
zitzaizkie (à eux) = vous leur êtes

Hura da = il est

- Hura (lui) zait (à moi) = il m'est
zairu (à vous) = il vous est
zaio (à lui) = il lui est
zaigu (à nous) = il nous est
zairue (à vous) = il vous est
zaie (à eux) = il leur est

33. IZAN. Subjonctif.

<u>Présent</u>		<u>Imparfait</u>	
Ni	izan nadin = que je sois	N.	izan mindadin = que je fusse
Hi	izan hadin = que tu sois	H.	" hindadin = que tu fusses
Zu	" zaiten = que vs soyez	Z.	" zintzen = que vs fussiez
Hura	izan dadin = qu'il soit	H.	" zadin = qu'il fût
Gu	" gaitzen = que nous soyons	G.	" gintzen = que nous fussions
Zuek	" zaitetzten = que vs soyez	Z.	" zintetzten = que vs fussiez
Hetik	" daitzen = qu'ils soient	H.	" zitzen = qu'ils fussent

32. JAKIN. SUPPOSITIF.

<u>CDS</u>		<u>CDP</u>	
Nek	banaki = si je le savais	N.	banazki = si je les savais
Hek	bahaki = si tu le savais	H.	bahazki = si tu les savais
Zuk	baznaki = si vs le saviez	Z.	baznazki = si vs les saviez
Harek	balaki = s'il le savait	H.	balazki = s'il les savait
Gu	bagnaki = si nous le savions	G.	bagnazki = si nous les savions
Zuek	baznakite = si vs le saviez	Z.	baznazkite = si vs les saviez
Hetik	balakite = s'ils le savaient	H.	balazkite = s'ils les savaient